

NIEUWE UITGAVEN

boeken

Vogels onder dak Dit handzame boekje is een uitgave van de KNNV in samenwerking met Vogelbescherming Nederland. Het is al enige tijd verkrijgbaar in de boekhandel en beschrijft 'kunstmatige' nestgelegenheid voor 40 vogelsoorten. De inleidende hoofdstukken behandelen achtereenvolgens onder meer het waarom van kunstmatige nestgelegenheid, materiaalkeuze, onderhoud, te verwachten problemen zoals verstoring of vernieling, predatie, onderzoeksmogelijkheden door middel van monitoring en de effecten van kunstmatige nesten.

Daarna worden de verschillende leefgebieden besproken. Beide hoofdstukken zijn prettig leesbaar (geen onbegrijpelijke vaktaal) en verlichtigd met schetsjes en tekeningen. Hoofdstuk 3 behandelt de nestgelegenheid per soort. Van elke soort wordt eerst enige informatie gegeven over biotoop, broedtijd enzovoorts.

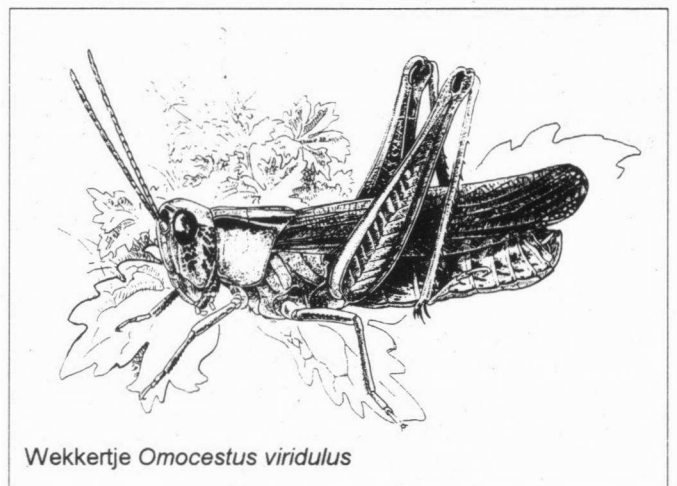
Van elk kunstmatig nest volgt een beschrijving en duidelijke tekening. Elke soort is in zwart-wit tekening afgebeeld. Zowel voor vogelwerkgroepen, vogelwachten als wel voor de individuele vogelliefhebber die zelf met nestgelegenheid aan de slag wil, is dit een zeer praktisch en nuttig boekje.

Tom E. den Boer & Frank A. Majoor: *Vogels onder dak*, uitgave KNNV/Vogelbescherming, ISBN 90 5011 070 3/CIP

Dick Goslinga

De sprinkhanen en krekels van Nederland Hoe kan je een zo veelomvattend boek, als het voor mij liggende, bespreken? Laat ik maar eens een soort bij de kop pakken: het 'Wekkertje' ofwel *Omocestus viridulus*. Het Wekkertje blijkt een kleine groene veldsprinkhaan te zijn die vooral ten noorden van de grote rivieren voorkomt. Zo ook in het midden en oosten van Fryslân. Het is één van de 41 soorten die in Nederland voorkomen. Achtereenvolgens komt aan de orde een beschrijving van het uiterlijk, biologische aspecten, determinatie, het areaal, voorkomen in Nederland, bescherming en inventarisatie. Uitgebreid wordt ingegaan op de tsjirpende geluiden die worden voortgebracht zoals roepzang, rivaliseergeluiden en baltszang. Bij het prachtig uitgevoerde, kloeke boek hoort dan ook een CD met sprinkhaangeluiden. Dit helpt niet alleen bij het inventariseren, maar bij het beluisteren wordt je pas duidelijk hoe mooi en gevarieerd natuurgeluiden kunnen zijn.

Bij elke soort worden verspreidingskaarten gegeven van het voorkomen in Nederland op atlasblokniveau, een kaart van het areaal in Europa, een 'oscillogram' van de geluiden en een staafdiagram van het voorkomen in verschillende landschapstypen. Voor de determinatie zijn er tekeningen, kleurenfoto's en detailopnamen. Toch is het boek geen veldgids. Daarvoor is het te groot en te zwaar. Je moet het meer zien als standaardwerk dat je vroeg of laat op het spoor zet van het determineren van deze bekende en toch ook zo onbekende insecten.

Wekkertje *Omocestus viridulus*

Roy Keukers, Erik van Nieukerken, Baudewijn Odé, Luc Willemse en Water van Wingerden 1997. *De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera) - Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV-uitgeverij en EIS-Nederland. Prijs voor boek +CD f 82,50. ISBN 90-5011-100-9.*

Freek Nijland

rapporten

Vogelinventarisatie Duurswouderheide 1996 In het rapport beschrijft Feenstra dit 148 hectare grote gebied, dat grotendeels uit heideterrein bestaat en in beheer is bij Staatsbosbeheer. Hij inventariseert dit gebied reeds meerdere jaren en neemt in dit verslag ook de gegevens mee vanaf 1993. Er wordt geïnventariseerd op broedvogels en niet-broedvogels. In de jaren 1993 t/m 1996 zijn 44 soorten als broedvogel vastgesteld en 26 soorten als niet-broedvogel.

Bij de broedvogels springt met name de Geoorde fuut eruit, één van de zes Rode Lijstsoorten die in het gebied als broedvogel zijn vastgesteld. In 1996 was het broeden echter niet succesvol. Vermoedelijke oorzaak droogte en het opschonen van het Waskemeer-ven. Dit heeft waarschijnlijk geleid tot het praktische verdwijnen van de Kokmeeuwenkolonie, hetgeen op zijn beurt weer gevolgen kan hebben voor het broedsucces van Geoorde futen die profiteren van de verdedigingsactiviteiten van de Kokmeeuwen.

Geïnteresseerden kunnen het rapport opvragen bij H. Feenstra, Fochteloërveen 10, 8426 RR Fochtelo.

Dick Goslinga